מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד הקשורים לבחירות
- לתרגל כלל ניקוד של קמץ ושווא נע במילים נפוצות
- להבחין בין מילים דומות בכתיב אך שונות במשמעות
- לתרגל איות נכון של מילים ואותיות בעברית

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מכירים את המושגים

1. א – תיבה שמכניסים בה את פתקי ההצבעה
2. ב – דף קטן עם אות של מפלגה
3. ב – בוחרים נציגים על ידי הצבעה
4. ב – אזרחים מגיל 18 ומעלה
5. א – בחירה והצבעה

חלק ב' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מבינים את התהליך

1. קלפי
2. זהות
3. אות

חלק ג' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – בודקים הבנה

1. לא נכון – כל אזרח מצביע פעם אחת בלבד בכל בחירות
2. נכון – חשאיות ההצבעה שומרת על פרטיות המצביע

חלק ד' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מתאימים מושגים

1. 1 – ג (תיבה שאוספת את פתקי ההצבעה)
2. 2 – א (מי שרוצה להיבחר לתפקיד)
3. 3 – ד (קבוצה פוליטית עם רעיונות משותפים)
4. 4 – ב (הצבעה של אדם אחד)

חלק ה' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – היכרות עם הכלל

1. ב – הוא הופך לשווא נע
2. א – דָּבָר - דְּבָרִים
3. א – yisra-eli

חלק ו' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – תרגול הכלל

1. יִשְׂרְאֵלִים
2. שווא נע

חלק ז' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – התאמה

1. 1 – ג (דְּבָרִים)
2. 2 – ד (גְּדוֹלִים)
3. 3 – א (יִשְׂרְאֵלִי)
4. 4 – ב (יִשְׂרְאֵלִים)

חלק ח' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – זיהוי החריג

1. ד – סוס

חלק ט' – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – זיהוי המשמעויות

1. א – חופש
2. ב – תקופת הנעורים
3. א – חירות
4. ב – שתיים
5. א – רק הניקוד

חלק י' – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – השלמת מילים

1. בחרות (בְּחֵרוּת)
2. בחרות (בַּחֲרוּת)
3. בחירות
4. חופש

חלק י״א – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – כתיבה והבנה

1. כי שתי המילים נכתבות באותן אותיות בדיוק, וההבדל במשמעות ניכר רק מהניקוד
2. משפט הגיוני שמשתמש במילה בחרות במובן חופש, למשל על עם חופשי או אדם חופשי
3. משפט הגיוני שמשתמש במילה בחרות במובן נעורים, למשל זיכרון מהנעורים
4. בבחירות אזרחים חופשיים בוחרים בעצמם את נציגיהם, ולכן החירות היא חלק מהרעיון של בחירות

חלק י״ב – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – מה ההבדל

1. ב – לומר מילה אות אחר אות
2. ב – לתת סימן או מסר בלי מילים
3. ב – אותיות
4. ב – להניף דגל כדי להעביר מסר
5. ב – לומר את שם כל אות במילה 'שלום'

חלק י״ג – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – איות אותיות

1. אל״ף
2. תי״ו
3. קו״ף
4. בי״ת
5. למ״ד

חלק י״ד – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – חושבים ויוצרים

1. לדוגמה: היא איית את שמה - דל״ת, נו״ן, ה״א
2. לדוגמה: שוטר מאותת לרכב לעצור ביד
3. לאיית - אומרים את אותיות המילה; לאותת - נותנים סימן בלי מילים

חלק ט״ו – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – זיהוי מושגים בסיסי

1. ב – yisre-eli
2. א – יש בה קמץ באות ריש
3. א – תקופת הנעורים
4. א – חופש

חלק ט״ז – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – התאמה ויישום

1. ד (לומר מילה אות אחר אות) – 1
2. א (לתת סימן או מסר) – 2
3. ב (תקופת הנעורים) – 3
4. ג (תנועה שיכולה להפוך לשווא נע) – 4

חלק י״ז – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – יישום מעמיק

1. שווא נע

חלק י״ח – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – נכון או לא נכון

1. לא נכון – לאותת זה לתת סימן או מסר, ולאיית זה לומר מילה אות אחר אות

חלק י״ט – חזרה מסכמת – שאלות סגורות

1. ב – yisre-eli
2. ג – מתקצר לשווא נע
3. ב – גדול-גדולים
4. א – חופש
5. ב – תקופת הנעורים
6. ב – לומר מילה אות אחר אות
7. ב – לתת סימן או מסר
8. א – כי בלי ניקוד אי אפשר לדעת איך הוגים ומה המשמעות

חלק כ׳ – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות

1. בחרות - חופש; בחרות - תקופת הנעורים. משפטים לפי בחירת התלמיד.
2. למשל: דבר-דברים, גדול-גדולים, חכם-חכמים
3. לאיית - לומר מילה אות אחר אות; לאותת - לתת סימן או מסר. דוגמאות לפי בחירת התלמיד.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד/ה מצליח/ה לתת דוגמה נוספת כמו דָּבָר-דְּבָרִים
- תלמיד/ה מסביר/ה שמדובר בשתי מילים שונות עם משמעות שונה
- תלמיד/ה נותן/ת דוגמה לכל פועל בנפרד

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשני מפגשים: פרק 1-2 במפגש ראשון, פרק 3-5 במפגש שני
- לתלמידים צעירים אפשר להוסיף ניקוד במילים המרכזיות בלבד
- מומלץ לשלב הקראה בקול של המילים המנוקדות כדי לתרגל הגייה נכונה
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף חיפוש עצמאי של עוד דוגמאות לקמץ ההופך לשווא

חוברת תרגול – מושגי בחירות ושפה

חידון מושגי בחירות בתמונות

יסודי · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מילים וסמלים מעולם הבחירות
2. פרק 2 – איך הוגים את המילה ישראלים
3. פרק 3 – בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות
4. פרק 4 – לאיית ולאותת – משחק באותיות
5. פרק 5 – סיכום ומשחק זיהוי מושגים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תפגשו מושגים מעולם הבחירות, ותלמדו גם כמה כללים מעניינים בעברית. פתרו כל פרק לפי הסדר, וענו בכתב ברור. בסוף כל פרק אפשר לבדוק את התשובות עם המורה.

1 חלק א' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מכירים את המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי קלפי?

א) תיבה שמכניסים בה את פתקי ההצבעה ב) עיתון שמספר על הבחירות ג) כרטיס זיהוי של המצביע

2. מהו פתק הצבעה?

א) דף גדול עם תמונות ב) דף קטן עם אות של מפלגה ג) מעטפה ריקה

3. מה עושים ביום הבחירות?

א) קונים מתנות ב) בוחרים נציגים על ידי הצבעה ג) חוגגים יום הולדת

4. מי רשאי להצביע בבחירות בישראל?

א) כל ילד מתחת לגיל 10 ב) אזרחים מגיל 18 ומעלה ג) רק עובדי הקלפי

5. מה פירוש המילה בחירות?

א) בחירה והצבעה ב) בניית בית ג) משחק קבוצתי

2 חלק ב' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מבינים את התהליך

השלימו את המילה החסרה.

1. מכניסים את פתק ההצבעה ל _____

2. לפני שמצביעים, מציגים לוועדת הקלפי תעודת _____

3. כל מפלגה מזוהה באמצעות _____ מיוחדת שמופיעה על הפתק

3 חלק ג' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – בודקים הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אפשר להצביע כמה פעמים שרוצים באותו יום בחירות	☐	☐
2	ההצבעה בישראל היא חשאית, כלומר אף אחד לא יודע למי הצבעת	☐	☐

4 חלק ד' – פרק 1 • מילים וסמלים מעולם הבחירות – מתאימים מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קלפי	___	**א.** מי שרוצה להיבחר לתפקיד
2. מועמד	___	**ב.** הצבעה של אדם אחד
3. מפלגה	___	**ג.** תיבה שאוספת את פתקי ההצבעה
4. קול	___	**ד.** קבוצה פוליטית עם רעיונות משותפים

5 חלק ה' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – היכרות עם הכלל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה לקמץ שברי"ש במילה ישראל כשמוסיפים לה סיומת?

א) הוא נשאר קמץ ב) הוא הופך לשווא נע ג) הוא הופך לחיריק ד) הוא נעלם לגמרי

2. באיזו מילה יש קמץ שהופך לשווא נע כשמוסיפים סיומת רבים, בדיוק כמו בישראל?

א) דָּבָר - דְּבָרִים ב) שִׁיר - שִׁירִים ג) סוּס - סוּסִים ד) יָם - יַמִּים

3. מה ההגייה הנפוצה ברחוב למילה ישראלי, שאינה לפי התקן?

א) yisra-eli ב) yisre-eli ג) yisra-el ד) yisro-eli

6 חלק ו' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – תרגול הכלל

השלימו את המילה החסרה.

1. גָּדוֹל - גְּדוֹלִים, דָּבָר - דְּבָרִים, יִשְׂרָאֵל - _____

2. במילה דָּבָר יש קמץ שהופך ל _____ כשמוסיפים סיומת רבים

7 חלק ז' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דָּבָר	___	**א.** יִשְׂרְאֵלִי
2. גָּדוֹל	___	**ב.** יִשְׂרְאֵלִים
3. יִשְׂרָאֵל	___	**ג.** דְּבָרִים
4. יִשְׂרָאֵלִי	___	**ד.** גְּדוֹלִים

8 חלק ח' – פרק 2 • איך הוגים את המילה ישראלים – זיהוי החריג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו מילה לא קורה התופעה של קמץ ברי"ש שהופך לשווא נע כשמוסיפים סיומת?

א) יִשְׂרָאֵל ב) גָּדוֹל ג) דָּבָר ד) סוּס

9 חלק ט' – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – זיהוי המשמעויות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה פירוש המילה בְּחֵרוּת (עם צירי אחרי הבי"ת)?

א) חופש ב) תקופת הנעורים ג) הצבעה למועמד ד) ספירת קולות

2. מה פירוש המילה בַּחֲרוּת (בלי יו"ד, עם פתח)?

א) ספירת קולות ב) תקופת הנעורים ג) חופש ד) איות מילים

3. איזו מילה מסתתרת בתוך המילה "בחירות" כשמפרקים אותה ל-ב + חירות?

א) חירות ב) בחרות ג) מועמד ד) הצבעה

4. כמה משמעויות יש למילה "בחרות" כשכותבים אותה בלי ניקוד, רק באותיות?

א) אחת ב) שתיים ג) שלוש ד) אין לה משמעות

5. מה ההבדל העיקרי בין בְּחֵרוּת לבַּחֲרוּת?

א) רק הניקוד ב) רק האותיות ג) אין הבדל ביניהן ד) רק האורך של המילה

10 חלק י' – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. אדם שחי בחופש נמצא במצב של _____ .

2. תקופת הנעורים של אדם נקראת בעברית _____ .

3. במילה " _____ " (הצבעה דמוקרטית) האזרחים בוחרים נציגים בחופשיות.

4. כשמנקדים את המילה בְּחֵרוּת בצירי, מקבלים את המשמעות של _____ .

11 חלק י"א – פרק 3 • בחירות וחירות – מילה אחת, שתי משמעויות – כתיבה והבנה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה חשוב להוסיף ניקוד כדי להבדיל בין בְּחֵרוּת ל-בַּחֲרוּת.

2. כתבו משפט אחד שבו מופיעה המילה בְּחֵרוּת במשמעות של חופש.

3. כתבו משפט אחד שבו מופיעה המילה בַּחֲרוּת במשמעות של תקופת הנעורים.

4. הסבירו בקצרה איך המילה "חירות" (חופש) קשורה למילה "בחירות" (הצבעה דמוקרטית).

12 חלק י״ב – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – מה ההבדל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המשמעות של הפועל לְאַיֵּת?

א) לתת סימן ב) לומר מילה אות אחר אות ג) לצייר אות ד) לשיר שיר

2. מה המשמעות של הפועל לְאוֹתֵת?

א) לכתוב מילה במחברת ב) לתת סימן או מסר בלי מילים ג) לקרוא ספר ד) לספור אותיות

3. איך אומרים ברבים את המילה אוֹת (כתב, כמו א׳ ב׳ ג׳)?

א) אותות ב) אותיות ג) אותים ד) איתות

4. איזו מהפעולות היא דוגמה ל'לאותת'?

א) לומר בי״ת, חי״ת, יו״ד ב) להניף דגל כדי להעביר מסר ג) לכתוב מילה במחברת

ד) לקרוא ספר בקול

5. איזו מהפעולות היא דוגמה ל'לאיית'?

א) להצביע באור על חבר ב) לומר את שם כל אות במילה 'שלום' ג) להניד ראש בהסכמה

ד) לצייר תמונה

13 חלק י״ג – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – איות אותיות

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמאייתים את המילה 'אור', האות הראשונה היא _____

2. כשמאייתים את המילה 'בית', האות האחרונה היא _____

3. המילה 'קול' מתחילה באות _____

4. כשמאייתים את המילה 'חבר', האות השנייה היא _____

5. כשמאייתים את המילה 'תלמיד', האות השלישית היא _____

14 חלק י״ד – פרק 4 • לאיית ולאותת – משחק באותיות – חושבים ויוצרים

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט קצר שבו מישהו מאייתת שם של חבר או חברה.

2. תארו דוגמה מהיומיום שבה אנשים מאותתים בלי מילים.

3. מה ההבדל העיקרי בין לאיית ללאותת? הסבירו במשפט אחד.

15 חלק ט"ו – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – זיהוי מושגים בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי ההגייה התקנית, איך קוראים נכון את המילה ישראלי?

א) yisra-eli ב) yisre-eli ג) yisra-oli ד) yisri-eli

2. מה נכון לגבי המילה ישראל?

א) יש בה קמץ באות ריש ב) יש בה חולם באות ריש ג) אין בה תנועה אחרי הריש

ד) יש בה שווא נע באות ריש

3. מה פירוש המילה בחרות (בלי יוד)?

א) תקופת הנעורים ב) ספירת קולות ג) חופש ד) בחירה קטנה

4. מה פירוש בחירות כשקוראים אותה כ־ב + חירות?

א) חופש ב) נעורים ג) הצבעה בקלפי ד) מניין קולות

16 חלק ט"ז – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – התאמה ויישום

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לאיית	___	**א.** לתת סימן או מסר
2. לאותת	___	**ב.** תקופת הנעורים
3. בחרות	___	**ג.** תנועה שיכולה להפוך לשווא נע
4. קמץ בשם ישראל	___	**ד.** לומר מילה אות אחר אות

17 חלק י"ז – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – יישום מעמיק

השלימו את המילה החסרה.

1. כשמוסיפים סיומת למילה ישראל, הקמץ באות ריש הופך ל _____

18 חלק י"ח – פרק 5 • סיכום ומשחק זיהוי מושגים – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לאותת פירושו לכתוב מילה אות אחר אות	☐	☐

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – שאלות סגורות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי התקן, איך נכון להגות את המילה 'ישראלי'?

א) yisra-eli ב) yisre-eli ג) yisro-eli ד) yisra-oli

2. מה קורה לקמץ שברי״ש של 'ישראל' כשמוסיפים סיומת?

א) נשאר קמץ ב) הופך לחולם ג) מתקצר לשווא נע ד) נעלם לגמרי

3. איזו מילה מתנהגת כמו ישראל-ישראלים?

א) שיר-שירים ב) גדול-גדולים ג) סוס-סוסים ד) ילד-ילדים

4. מה פירוש המילה 'בְּחֵרוּת'?

א) חופש ב) ספירת קולות ג) תקופת הנעורים ד) מועמדות

5. מה פירוש המילה 'בַּחֲרוּת'?

א) חופש ב) תקופת הנעורים ג) הצבעה בקלפי ד) רשימת מועמדים

6. מהי המשמעות של הפועל 'לְאַיֵּת'?

א) לתת סימן ב) לומר מילה אות אחר אות ג) לספור קולות ד) לבחור מועמד

7. מהי המשמעות של הפועל 'לְאוֹתֵת'?

א) לכתוב מילה ב) לתת סימן או מסר ג) להצביע בקלפי ד) לאיית מילה

8. למה חשוב לנקד מילים כמו 'בחירות' ו'ישראלים'?

א) כי בלי ניקוד אי אפשר לדעת איך הוגים ומה המשמעות ב) כי ניקוד מקצר מילים

ג) כי בלי ניקוד אסור לכתוב בעברית ד) כי ניקוד הופך מילה לרבים

20 חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו בעצמכם מה ההבדל בין המילים בְּחֵרוּת ל-בַּחֲרוּת, ותנו דוגמה למשפט עם כל אחת מהן.

2. כתבו 3 מילים נוספות שבהן קמץ הופך לשווא נע כשמוסיפים להן סיומת, כמו ישראל-ישראלים.

3. הסבירו במילים שלכם את ההבדל בין הפעלים לְאַיֵּת ולְאוֹתֵת, ותנו דוגמה לשימוש בכל אחד מהם.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להסביר מה קורה לקמץ שברי״ש כשמוסיפים סיומת?

האם אני יכול/ה להבדיל בין בְּחֵרוּת לבין בַּחֲרוּת?

האם אני מבין/ה את ההבדל בין לְאַיֵּת לבין לְאוֹתֵת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀